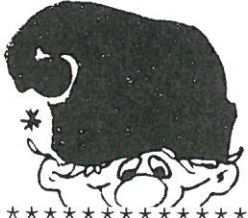

VERKTYG

STÄLLSKRUVEN

Nr 4 DECEMBER 1983

ansvarig utgivare
Bengt Carlsson

En sida av VD:

Budgetåret 1983 närmar sig slutet. Hur har vi då lyckats med att uppnå de resultatmål som vi budgeterade för 1983? Några har uppfyllts, några inte. Den planerade personalminskningen har genomförts och vi är nu nere i det antal som jag bedömer behövs för nästa år. Vi har minskat på produkter i arbete (PIA) i Smedjan och Mekaniska verkstaden samt färdigvarulagret. Detta har inneburit lägre kapitalbindning och lägre räntekostnader. Försäljningen har gått bra i Sverige och Danmark, mindre bra i Finland och Norge och dåligt på Export. Totalt sett slutar troligen året med 7 % under budget vad gäller leveranser. Trots en hög leveransservicegrad räknat på totalen har det uppstått brister på vissa produkter t ex sidavbitare. Tänger är för övrigt en "svår" produktgrupp som vi måste åtgärda både vad gäller inleveranser till lagret såväl som på kostnadsidan. För att förbättra vårt resultat under 1984 måste vi öka vår försäljning och fakturering. Detta kräver i sin tur ökad produktion och en förbättrad produktivitet.

Jag kommer i början av nästa år att ge en mera detaljerad beskrivning av vad som våra olika avdelningar skall prestera under 1984. Varje anställds insats är viktig om vi skall nå framgång. Konkurrensen inom handverktyg är hård.

TACK FÖR EN BRA INSATS UNDER 1983. JAG ÖNSKAR ER EN GOD JUL OCH ETT GOTT NYTT ÅR!

”Se skogen Anders, inte träden”

Ställskruvens envetna redaktör har legat efter mig för att få en artikel om vad jag anser om verktygsrörelsen. Hur ska den organiseras, osv? Men eftersom vi inte är klara över det ännu, får jag väl skriva något annat uppbyggligt.

En artikelserie som jag läste i min ungdom - i Stockholms-Tidningen vill jag minnas - hette "Så formades jag". Författare och andra kulturpersonligheter berättade om händelser och personer som påverkat dem och format dem.

Det där känner vi igen. Både du och jag har formats av händelser och människor vi mött. Ett bidrag till bilden av värderingar och omdömen som jag ansluter mig till, skulle alltså kunna vara att berätta om avgörande erfarenheter ur mitt liv. Min person har inget större allmänt intresse, men mina erfarenheter kan kanske ha det?

Familjeråd

Ingenting är väl så viktigt som det man lär sig de första åren. Allt det som man lär sig de mest formbara åren, allt det man lär sig om livet, till och med innan man har ett eget språk. I mitt barndomshem lärde jag mig mycket om enkelhet i livsföringen, om konsten att hushålla med gemensamma resurser, om hårt arbete.

En viktig sak i min barndom var familjerådet. Pappa drev åkeri och bilhandel och ofta drog han upp problem och funderingar kring den verksamheten vid middagsbordet. Allas åsikter var välkomna, även en osnuten tioårings åsikt hade ett värde. Att lyssna noga på vem det vara må. Att det är åsikten som är intressant, inte vem som har den, det fick jag i mig vid barndomens middagsbord.

Klara dig själv

Är det inte Yngve Gamlin som säger att "man springer inte för skolan, utan för livet"? Jag läste i Uppsala, och fick omsider en examen. Men jag tror att jag lärde mig mer om livets universitet under den tiden. Jag sjöng i Uppsala Akademiska Ungdomskör där jag bl a organiserade alla turnéer under 4 år. Jag arbetade som fotograf, bilförsäljare, körde taxi, deltog i stora förlagsprojekt, ordnade utställningar, och jobbade med Sverigeinformation i utlandet. Jag tjänade pengar, ganska ordentligt dessutom. Kort sagt. Minst av allt läste jag nog. Vad jag lärde mig? Att du kan göra det själv, med egna händer. Kavla upp ärmarna och hugg i. Det går.

Delegera inte tänkandet

Efter Uppsala hade jag turen och lyckan att hamna under en enastående yrkesman och personlighet. Jan Wallander, då chef för Sundsvallsbanken, idag styrelseordförande i Handelsbanken. Ingen har lärt mig mer eller viktigare ting än han. "Tänk själv. Du kan inte delegera tänkandet till någon annan. Och handla sedan efter det du tänkt ut. Gör det du gör ordentligt, med full kraft och med allt det mod du har. Se den praktiska verkligheten, förlora dig inte i abstraktioner. Du kan inte planera allt, du kan inte budgetera allt. Du måste kunna styra efter hur vindarna kommer. Se väsentligheterna, lär dig att se skogen, Anders, inte träden". Efter att ha matats några år med hans ord, och hans förebild, skulle vem som helst varit förberedd för näringslivet.

Idéer är viktiga

Efter Sundsvallsbanken började jag driva en egen reklambyrå i Sundsvall. Lärdom 1: ingenting är viktigare än en idé. Lärdom 2: vinst ger företaget trygghet och utvecklingskraft. De dåliga månader vi hade gav bekymmer i alla led. Folk var gnälliga, jag också, vi vågade ingenting, vi hade aldrig roligt, vi gjorde dåliga jobb. Men när vi hade vinst, vilket vi mestadels hade, lyckligtvis, var vi trevliga, hade roligt, vågade djärva saker, investerade, utvecklades ... Vinst är viktigt.

Marknaden bestämmer

Ett par år ledde jag tillverkningen av trähus i Platzer Hus. Det är nyttigt att begripa något av produktion. Framför allt var det nyttigt att få bekräftat att Jan Wallander haft rätt: du ska kunna anpassa dig snabbt. Då är du trygg. Ännu tydligare blev den erfarenheten på ett företag i Beijerinvest jag ledde under tre år, Essve-produkter. Ett betydande minus blev ett lika betydande plus nästan enbart på ökad smidighet. Marknaden fick styra, vi levde nära kunden, vi bytte ut så gott som samtliga produkter och skapade ett nytt leveranssystem. Lyssnade på marknaden, anpassade produktion och produkter efter den. Nyttiga lärdomar.

Folk är förnuftiga

Ännu hade jag aldrig varit på ett företag så stort, att jag inte kunde överblicka det så att säga "med egna ögon". Alla företag jag varit på, kunde jag utan och innan. Jag kände allt och framför allt alla i företaget. Men plötsligt hamnade jag på Selga. Ett företag stort nog att hålla fler människor än jag någonsin kunde drömma om att lära känna personligen.

Hur styr man då?

I botten är jag en stor optimist. En del av den optimismen rör människorna omkring mig. Jag tror på folks förmåga, goda vilja och goda omdöme. På Selga lärde jag mig att den tron fungerar. Visst gör folk fel. Precis som jag själv. Men till slut gör folk mer rätt än fel. Och vinsterna av allt som görs rätt, blir snabbt oändligt mycket större än vad de få felena kostar.

Jag tror jag vågar påstå att det allra viktigaste jag gjorde på Selga - som gick från minus 15 miljoner till plus 28 miljoner på 16 månader - var att tro på folk. Ge ansvar. Lyssna på vad de sa. Kanske är det den lärdomen jag nu också håller på att få bekräftad här på Bahco. Vi har inte jobbat tillsammans så länge att vi kan se resultatet. Men vi har börjat få signaler. Genom att lita på varandra blir vi smidigare. Mer anpassningsbara. Vi slipper byråkrati, system och patentrösklar. Vi kan lösa varje problem efter sina förutsättningar. Blir varje liten del lite bättre, blir summan av alla delarnas förbättring stor. Kanske var det också så jag skulle tolka Jan Wallander? Om du fixar skogen, så ska du få se att träden klarar sin egen växt. Sköter du helheten, så klarar delarna sig själva.

Anders Lindström

Persson på lagret skulle pensioneras efter en lång rad av år i företaget. Som vanligt hade arbetskamraterna samlat in en slant för att ge Persson den sedvanliga summan när han lämnade sin arbetsplats för sista gången. Persson tog kuvertet, räknade långsamt sedlarna och sa: Ja, men det fattas 20:- kronor. Det köpte vi ju blommorna för, sa en av kamraterna. Då ilsknade Persson till: Men dom skall väl för fasen inte jag betala!

"Det bästa är när han säger VI"

"Nej, han är bortrest. Går det bra med sekreteraren?" Så låter det ofta i vår växel på Bahco Verktyg, och i nio fall av tio så går det bra med sekreteraren. Den som ringer får ett svar eller slussas vidare till en annan instans som sekreteraren vet är väl insatt i ärendet i fråga.

Jag gjorde en enkät bland sekreterarna på Verktyg för att både få ett reportage i vår tidning om deras vardag och för att få en jämförelse med sekreteraren av igår och idag. Jag har då kunnat konstatera, att det finns ingenting kvar av den bild som fanns förr i tiden av sekreteraren som smög omkring på direktionsrummets mjuka mattor, kunde hjälpligt skriva maskin och hade som huvudsaklig uppgift att se behaglig och vacker ut. Dessutom var hon i alla roliga historier blond och rejält urblåst i huvudet. Nej, idag sitter på sekreterarstolarna naturligtvis fortfarande välvårdade och behagliga men främst av allt välutbildade och målmedvetna kvinnor. På dessa tjänster finns inga chanser att bluffa med sina kunskaper idag. Här har man såväl handelsskolor, företagsekonomi och gedigna språkutbildningar bakom sig.

Det är emellertid inte bara sekreterarens situation som har ändrats. Vid undersökningen framkom tydligt, att det är kombinationen att även cheferna

ändrat sig som gör att bilden av sekreterare/chef ter sig så annorlunda idag. Vi har t ex inga chefer längre med översittarfasoner och behov av att skrika ut sina order åt höger och vänster. Man hunsar inte med sin personal idag.

Idag lyssnar chefen. Han förstår, att sekreteraren kanske kan se på en del problem på ett annat och mera praktiskt sätt. Genom samtal med varandra får man en fin balans i arbetet. I rättvisans namn skall väl sägas, att sekreteraren då och då upplever, att hennes lösning förkastas vid första samtalet för att sedan återkomma lite senare som chefens förslag. Men, säger Verktogs sekreterare, det bjuder vi på!

Likaså verkar det numera vara i det närmaste slut med den sk privatsekreteraren. Chefen får ordna sina födelsedagspresenter till hustrun själv, beställa teaterbiljetter mm genom andra kanaler. Dock, är det givet, att kan man göra varandra en tjänst, är det ju bara att vara tacksam för, men i så fall är det som med vilken annan arbetskamrat som helst. I detta sammanhang kan jag tala om, att det är nästan lika vanligt att chefen serverar sin sekreterare eftermiddagskaffe som tvärtom. Så har vi då lagt den myten om den eviga kaffekokningen till handlingarna!

På frågan om sekreteraren alltid skall vara lojal mot sin chef, visar det sig, att cheferna på Verktyg verkligen kan känna sig lugna på den punkten. Ni har otroligt lojala sekreterare! På insidan om chefsdörren säger man sin åsikt, men vill chefen agera på ett helt annat sätt, ja då är sekreterarens hans förlängda arm, vad hon än tycker i sitt inre.

Chefen kan tappa humöret någon gång - det är helt klart. Och bättre det än att han är "mesig". Den typen är inte populär. Sekreteraren vet ju också när irritationen sprider sig över rummet. Efter en tids samarbete känner hon det på ett tidigt stadium och kan försöka undvika de mera känsliga ärendena just då.

Den absolut svåraste uppgiften i sekreterarens arbete är att hon skall veta allt, kunna allt, känna till allt och alla men - och det är här det verkliga kruxet kommer - utan att bli informerad!

Samtliga sekreterare anser, att detta är det svåraste i deras arbete. Det fordras, att man skall veta allt, fort och kvickt och tvärsäkert!

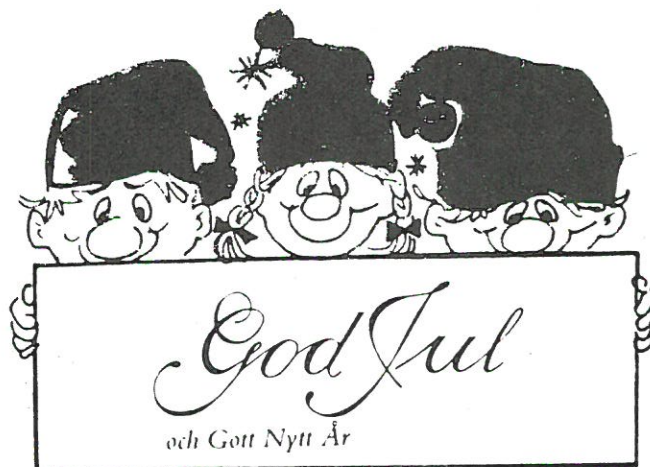
Genom att läsa protokoll, genom att nästan tjuvlyssna när chefen talar i telefon, genom att ha förmågan att samtidigt som man gör något annat lyssna till vad medarbetarna säger till varandra och till chefen i dörröppningen skall hon hålla sig à jour med vad som händer. Men det är ju en diskutabel metod egentligen! Att smyglyssna för att kunna sköta sitt arbete på ett bra sätt. Om man fick önska, säger sekreterarna, så är det skärpning på den här punkten från chefernas sida.

Vad gäller representation så tycker de flesta att det är stimulerande att få deltaga och själv tycker jag att det är helt orimligt att en sekreterare skall ordna konferenser, möten, mottagningar i kanske veckor för att sedan själv inte få vara med och se hur det fungerar. Då kan hon ju aldrig rätta till eventuella fel till nästa gång.

Vad uppskattar då dagens sekreterare mest av allt hos sin chef? Ja, inte är det blommor och parfym, även om det är mycket trevligt i och för sig, nej det är Uppriktighet, Pålitlighet och framför allt Ärlighet. I samtliga svar på enkäten framkom just ordet Ärlighet!

Så till sist, när känner en sekreterare sig riktigt tillfreds och nöjd med sitt arbete?

Jo, det är så enkelt. Det är när chefen säger Vi.

VETERANKVÄLL

Tisdagen den 22 november hyllades 10 st av våra anställda för många tjänsteår inom Bahco.

Tillsammans hade dessa "veteraner" 325 arbetsår på vårt företag.

För sina 40 år i tjänsten erhöll Karin Svennander, Inga Larsson, N E Göransson, Gustav Pettersson och Rolf Lundberg den specialkomponerade vackra silverbägaren.

Det yngre sällskapet med 25 tjänsteår fick klockor. Mottagare av dessa var Erik Nilsson, Sten Widman, Hans Johansson, Allan Burström och Roland Bernhardsson.

Bengt Carlsson överlämnade gåvorna och därefter gavs middag i Gästmatsalen.

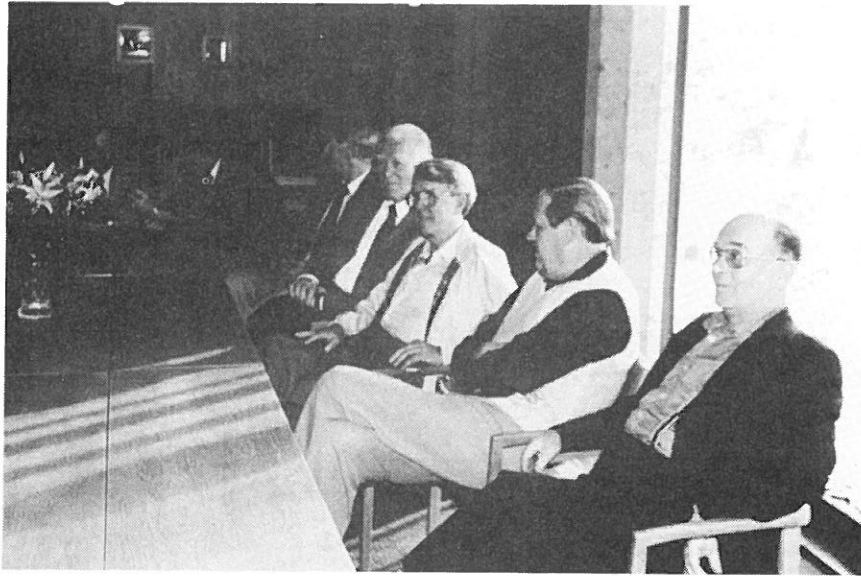

Besök ...

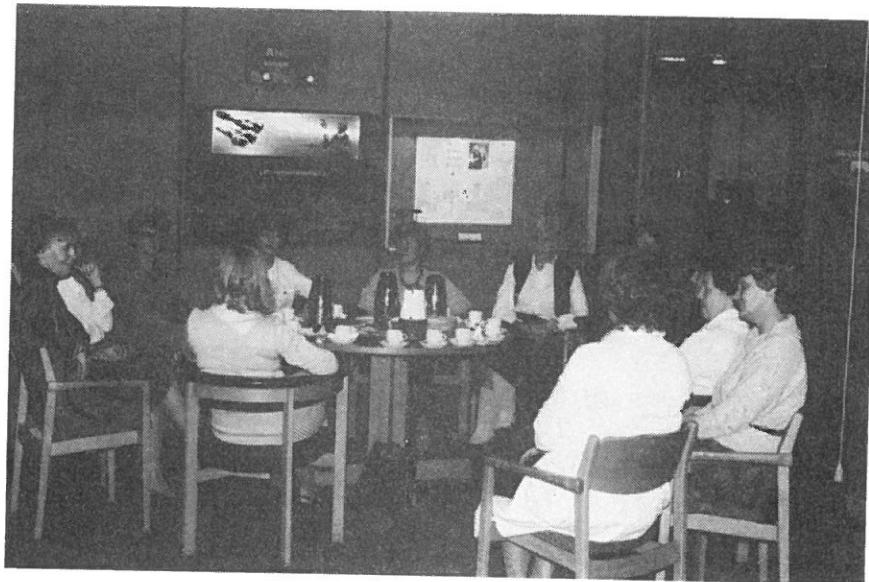

Svenska Fotbollsförbundet hade i november konferens här i stan. Man passade då på att göra ett besök på Bahco Verktyg. Det var ca 45 deltagare som "visades ut" i verkstaden av våra guider och därefter fick Bahco-historik i hörsalen av Alf Cederudd. Birger "Farsan" Sandberg framförde deltagarnas tack och erinrade om att det för Bahco viktiga årtalet 1891 även för fotbollen var ett historiskt år. Då bildades AIK och Djurgården! Farsan Sandberg överlämnade sedan en av honom själv och Ronnie Hellström signerad fotboll till Alf Cederudd och uttryckte en förhoppning om framgångsrika år för Bahco Verktyg.

Vi har haft besök av våra förtidspensionärer. Lennart Morberg arrangerade träffen och både våra "gäster" och vi själva tyckte säkert det var roligt att ses igen. Nästan en hel dag tillbringade man tillsammans med sina gamla arbetskamrater och i gästmatsalen hade Eva en smaklig måltid framdukad.

Vi hade besök en eftermiddag av Bahco-anställdas fruar. Denna gång var det Entreprenad, södra Sverige, som kom för att se vår tillverkning och som synes på bilden ha lite samtal över Kaffekoppen.

Byggherreföreningen har haft sin höstkonferens och dag nummer 2 d v s den 1 december förlade man till Enköping.

Man började dagen med kaffe hos oss på Verktyg och där talade också vår koncernchef Anders Lindström om en koncern i omvandling.

Direktör Bengt Carlsson ledde sedan tillsammans med ett antal guider besökarna runt i vår fabrik.

Därefter besökte man Bahco Ventilation, där man träffade Ventilationsgruppens VD, Ulf Bennet.

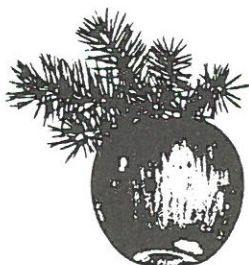

Lennart Östman Fortifikationsförvaltningen, Gunilla Skoog Byggherreföreningen
Kjell Wikström Byggherreföreningen, Bernt Hermansson Gränges Metallverken

HAR NI SETT

att vi har fått speglar i hissarna? Efter noggranna undersökningar har det visat sig att det är ingen skillnad på höger och vänster hiss. Man blir lika tjock (eller smal) i bägge.

DIPLOM

TILLDELAT

FÖR
VECKANS SNABBASTE SÖKARSVAR

ENKÖPING

.....
.....

BAHCO VERKTYG

Några fredagar i oktober/november har ni kanske sett att det stått rosor hos våra växeltelefonister. De blommorna har sent på fredageftermiddagen utdelats till den eller de som just den veckan varit duktigast på att svara på sin sökare. Roland Olsson, Olle Westberg, Roland Bjurling, Anita Forsberg, Eric Pettersson, Ingemar Eriksson, Anne-Christine Hellström, Gunnar Johansson, Åke Schenning, Yngve Nyberg, Gösta Johanson, Margareta Ohlsson, Lena Fahlén, Håkan Bäckvall, Jörgen Linder, Gunnar Lundblad, Stig Hallman och Hans Bystedt heter mottagarna av dessa rosor.

Vi gratulerar och manar alla andra att titta lite flitigare på de röda ljussignalerna i fortsättningen.

OM OLYCKAN ÄR FRAMME

Under den här rubriken vill jag lämna lite information beträffande arbetsskaderapportering samt några uppmaningar inför vintern.

Först något om arbetsskador:

Alla vet, att gör man illa sig på jobbet så är det en arbetsskada, och den skall anmälas till Försäkringskassan genom arbetsgivarens försorg. Denna anmälan grundar sig på den interna arbetsskaderapport som den skadade, hans närmaste chef samt skyddsombudet framställer. Nu har det emellertid varit lite si och så med internrapporteringen, så man har inte fått med alla skador.

Sedan en tid tillbaka gör vi nu så att den som skadat sig får vid besöket på Företagshälsovården ett rapportunderlag som sedan skall fyllas i och skickas till skyddsingenjören.

Nu kommer en viktig detalj - Har man på grund av arbetsskada varit sjukskriven mer än sju arbetsdagar skall skadan rapporteras till AMF.

Denna försäkring ersätter då den skadade för havda kostnader i samband med läkarbesök, eftervård, transportkostnader och liknande.

Därför är det viktigt att spara kopia av läkarintyg, sjukvårdskvitton osv.

Är någon tveksam i denna fråga så kontakta mig - vi kan då hjälpas åt att reda ut problemen!

Något som många glömmar bort i det här sammanhanget är att om man råkar illa ut under resan till och från arbetet så räknas detta också som arbetsskada.

I samband med detta vill jag passa på att varna för vintermörkret och vinterväglaget! Kör Du bil så använd gaspedalen som om Du hade ett ägg under skon, visa i god tid kursändring och tro inte att Du är världsmästare.

Cyklar Du så använd lyset och ha ordentliga reflexer och framför allt - cykla där Du skall hålla till som cyklist!

Fotgängare och joggare - se till att Du syns med Dina reflexer. I fickan gör reflexerna ingen nytta!

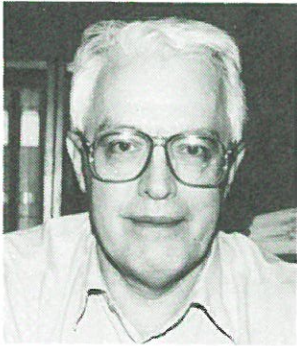
Och så till sist en liten påminnelse angående parkeringarna

PARKERA PÅ DE PLATSER SOM ÄR AVSEDDA FÖR PARKERING!
PARKERING PÅ ANDRA PLATSER HINDRAR ÖVRIGA TRANSPORTER
OCH NI KAN FÅ BILARNA SKADADE.
BESÖKSPARKERINGEN ÄR AVSEDD ENDAST FÖR BESÖKARE -
INTE FÖR ANSTÄLLDA. DET FINNS CA 70 LEDIGA PARKERINGS-
PLATSER OVANFÖR FABRIKEN.

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR ÖNSKAR

SKYDDSINGENJÖREN

Vad önskar Du av 1984?

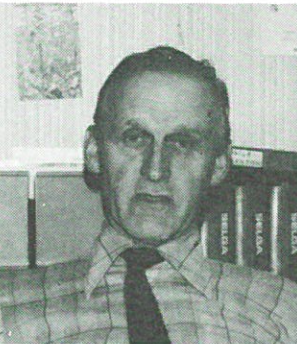
Birger Ljung:

Jag hoppas att jag får vara frisk och kry, att alla får vara det. Att det går bra för Bahco och att vi får leverera det vi hoppas på så att vi kan fortsätta vår verksamhet. Att det inte blir något krig utan att vi får ha fred och ro på jorden.

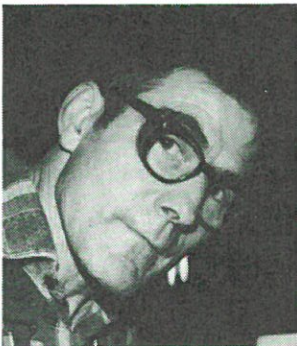
Maria Heinzelmänn:

Jag har en enda stor önskan, att min man blir frisk.

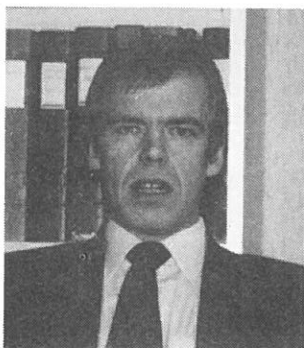
Ingemar Eriksson:

Jag önskar att konjunkturen blir bättre under 1984 så att det går bättre för Bahco. Inte bara för Bahco förresten utan för hela "AB Sverige". Jag hoppas att vår satsning på den "hemliga produkten" går hem och att vår satsning på USA slår väl ut.

Levi Boström:

Att det ska bli ett gott år och att jobben finns kvar, att det blir fler jobb så att ungdomarna får chansen. Det är synd om dom som inte har något att göra och bara går på stan och driver.

Börje Höglund:

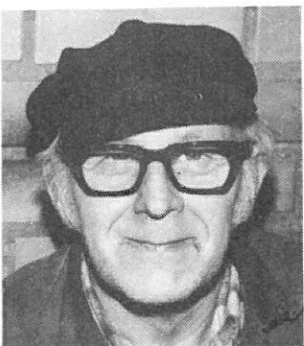
Jag hoppas att möta bara positiva människor här på Verktyg, inom hela koncernen förresten, under 1984. Att det blir mera "action" i och på Bahco.

Och så givetvis dom gamla klyschorna att få vara frisk o s v. Dessutom önskar jag att det blir bra väder under 1984.

Gurli Blomberg:

Att fönstren blir tätade och att det går att stänga dom ordentligt. Jag önskar också att Marrti och Karin slutar röka, för när jag kommer hem så är jag som en in-rökt böckling. Att det ska bli ett bättre år och fred på jorden har väl alla andra önskat så det behöver väl inte jag göra.

Ingvar Eriksson:

Jag önskar att 1984 blir ett fint år. Att jobben får vara kvar och att det blir bättre betalt, det är för dåligt betalt här i stålförrådet. Kallt är det också, portar för gluggen där borta vill jag ha 1984.

Anita Forsberg:

Jaa - att vi kommer att ha arbete allihop under 1984 och att det går bättre för Bahco. Att vi alla får vara friska.

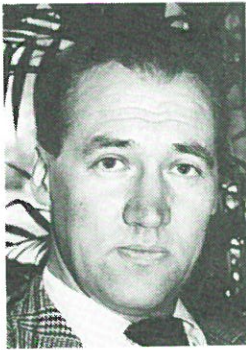
Ingemar Dahlin:

Jag hoppas att det kommer att finnas arbete, i första hand. Sen får det väl ordna sig med resten. Att världsläget blir lugnare - Världsfred. Och så det vanliga, att man får vara frisk och kan kämpa vidare.

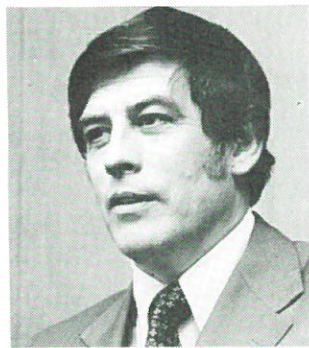
Bengt Carlsson:

Av 1984 önskar jag
En lyckad Ergo-introduktion.
Överskridande av säljbudgets varje månad.
En tidig och varm vår.
Avspänning Öst - Väst.

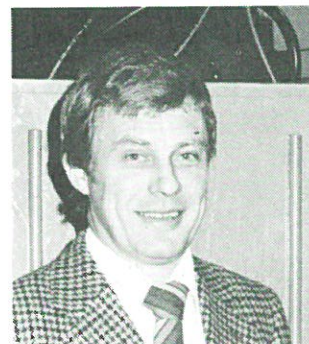
John Gustavsson:

Jag önskar att vi i vår omvärld kan få
en stabiliserad ekonomisk utveckling,
vilket kan leda till en reducerad arbets-
löshet.
Jag hoppas på framgång i de aktiviteter
som vi inom Bahco Verktyg har framför oss
under det kommande året.
På det personliga planet önskar jag att
1984 blir ett allmänt trivsamt år.

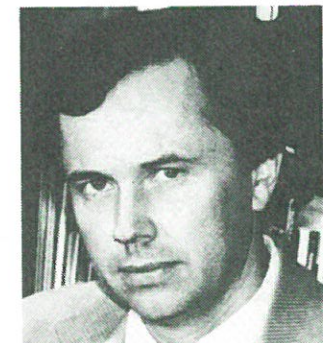
Claes L Claesgård:

Jag önskar att 1984 blir ett "säljets år"
och att därmed faktureringsstakten per dag
redan från årets början och genom hela året
blir minst den som vi haft under november -
december 1983.

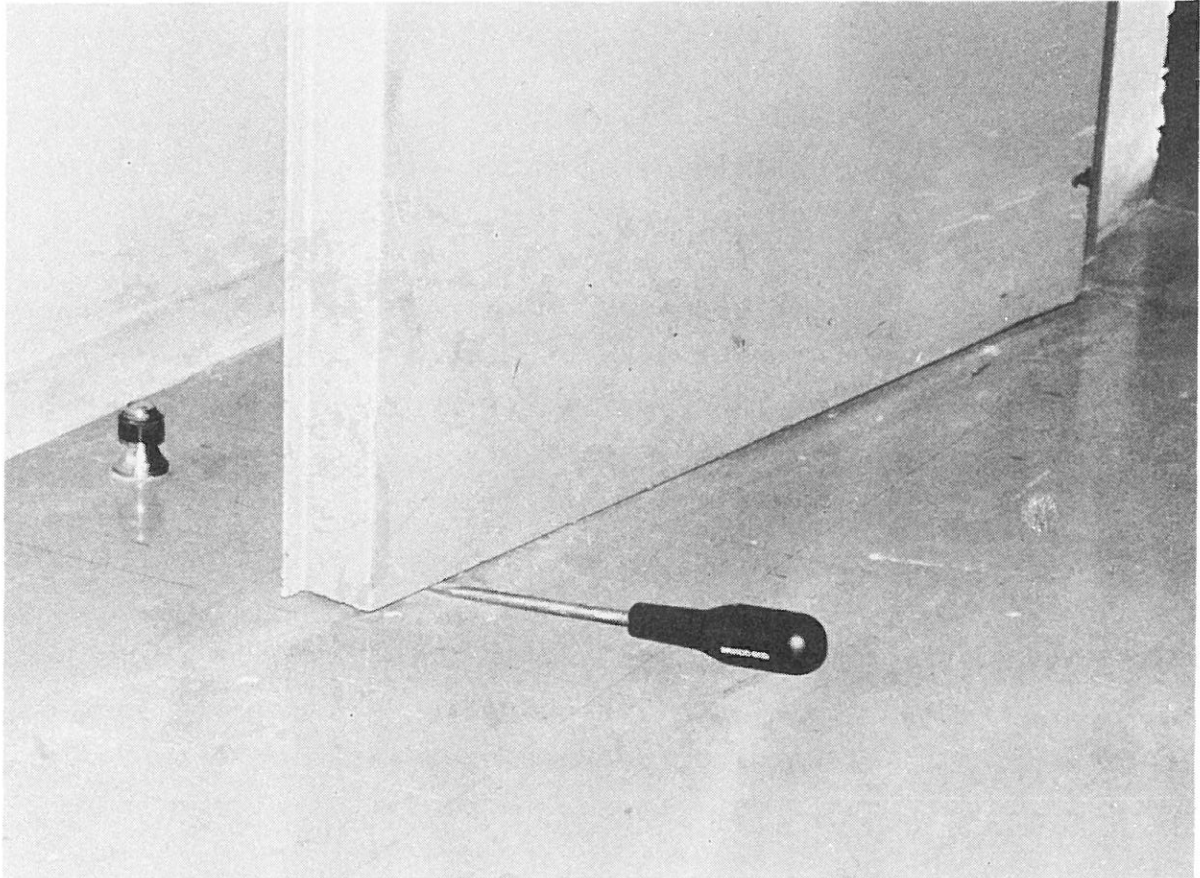
Gunnar Winkvist:

Jag önskar att 1984 skall bli ett framgångs-
rikt år för Bahco Verktyg i Enköping.
Samt att vi alla skall ha trygghet i vårt
arbete.

Gunnar Mångsbro:

Av 1984 önskar jag att entusiasmen och enga-
gemanget, som redan idag är gott och på väg
uppåt hos våra anställda, skall växa sig ännu
starkare under året, så att vi framgångsrikt
kan tackla de stora och små problem som finns
i vår väg.
Jag önskar vidare att vi med de satsningar som
kommer att göras på marknadssidan ytterligare
skall öka vår försäljning och därmed trygga
anställningen för våra medarbetare. Jag hoppas
därför att den kapacitetsanpassning som vi
tvingats till under det gångna året inte skall
behöva upprepas varken under 1984 eller senare.

Så här kan man också använda en Ergo-mejsel!!!

LÄSVRÅN

Notera, att bokbussen kommer

27/1, 24/2, 23/3, 13/4, 18/5, 29/6

Innanför grindarna

1130-1300.

Gör ett besök! Det finns mängder av böcker för alla smakriktningar och önskar Du en speciell bok så kan Du beställa den till nästa besöksdag.

Variera julmaten - pröva *Evas* ostsallad

- 1 litet salladshuvud - isbergs- eller salladskål
- 1 hg mild ost t ex herrgårds eller riddarost
- 2 hg lagrad ost t ex cheddar
- 2 st äpplen
- 1 bit purjolök - den ljusa delen
- 2 st grön paprika, färsk
- 1 st röd paprika, färsk eller konserverad
- 1 liten burk majskorn
(oliver till garnering)

Dressing: 2 dl gräddfil (blandas väl)
50 g ädelost

Strimla salladshuvudet. Skär ost och äpplen i tärningar. Purjolöken strimlas mycket fint. Skär paprikan i små bitar. Sila bort spadet från majskornen. Blanda allt med varsam hand. Garnera med skivade oliver. Servera dressingen separat.

Och sedan en härlig uppfriskande promenad!

Det är Fiiint!!!!

**Trevlig
helg!**

E X T R A K N Ä C K under Julhelgen!

3 dl vispgrädde
3 dl ljus sirap
1 msk smör
1 tsk socker
2 tsk kakao

3 strukna mask skorpsmulor
3 rågade msk hackade skållade sötmandlar

Blanda grädde, sirap, smör, socker, kakao i en järnstekpanna (helst) och rör om med träsked. Passa noga - speciellt i början - det kan sjuda högt över alla bräddar. Rör om ofta. Det tar flera timmar innan smeten är tillräckligt tjock. Mot slutet iröres skorpsmulorna. Allra sist, innan knäcken tages av spisen nerröres mandeln. Upphålles så fort som möjligt i små pappersformar som finns att köpa i speceriaffärer.

Ett gott råd: Ha ej för bråttom att avsluta koktiden om det är knäck du tänkt dig. Då smeten börjar tjockna ordentligt kan du väl pröva dig fram genom att ta iskallt vatten i en kopp och droppa trådar av smeten i. Om trådarna känns stela är det dags. /Även en van knäckkokare, en s k mormor, kan få pröva många gånger/.

Knäcken njutes mumsande med sugande munmuskler. Den tuggas på egen risk!

Gymping — ett spektakel?

Så tänjer vi och tänjer, sträck på armarna, så ja bra! Och tänj och tänj och tänj — bra såja — och så spänner vi stjärten, spänn ordentligt, så ja bra.

Så här håller det på. Till häftiga discolåtar. Det vackra folket sprattlar med. Män — som verkar klippta ur någon bodybildningskatalog — kvinnor som just kommit ut från ett bättre skönhetsinstitut.

Det är TV:s nya satsning — Gymping.

En vardagskväll i veckan konfronteras vi med dessa flåshurtiga varelser, som samövat och exakt utför rörelser i ett rasande tempo. Ledarens eviga pratande — låter som en mekanisk pratmaskin.

Modedockor

Men det kan man väl se åt sidan med. Vad som jag tycker är värre — det är den fixering vid prylar för själva idrottandet som man för fram. Vackra dräkter som skall framhäva — framför allt kvinnornas — välsvavade kroppar. Små nätta skärp att ha runt gymnastikdräkten. Ben-

värmare i fantasifulla färger (det måtte vara väldigt kallt i de lokaler man håller till i). Välsminkat — och damer med örhängen och svettband av modell större.

Måste vi . . .

Om man nu sitter i sin lilla fätölj framför TV:n — så tittar man bara. Måste vi vara så förbaskat vackra och samtränade för att delta. Och är det meningen att vi ska göra något själva — eller ska vi bara konsumera underhållning och sedan försöka tränga in vår figur i de senaste modeplaggen i "Gympingvägen"? Jag blir undrande.

Kläderna — gör de motionären?

Jag har alltid försökt leva efter modellen att det är inte kläderna som gör motionären. Det viktigaste är att man rör på sig — gymnastik, javisst — och kanske lite löpning i omgivningarna. Men då behöver man inte se ut som om man vore utsläppt från någon modesalong. Vi, kanske lite runda, med ett par gymnastiskor modell Å kan också röra på oss — och det är viktigt.

Skor är det enda som jag tycker är viktigt vid motionerandet. Och så är det

inte färgkombinationen som är det viktiga utan funktionen.

Men om man ser på TV undrar man.

En flopp — Heja Bedrup!

För min del tycker jag detta TV-program bara innebär en negativ propaganda för motionsidrottandet. En flopp för TV som försöker hänga på trenden för att kunna konkurrera med t ex videofilmer.

Nä — stäng av TV:n och ge er ut på en liten motionsrunda i skogen istället. Låt TV-fantomerna frotera sig med innefolket. Vi klarar oss utan dem.

Pär Allvin

(saxat ur Skolidrott)

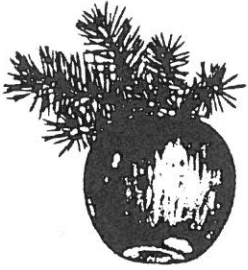

- Varför spelar du inte golf med Pelle längre?
- Skulle du själv spela med någon som flyttade bollen med foten då du inte såg på?
- Nej, det skulle jag nog inte..
- Det gör inte Peller heller.

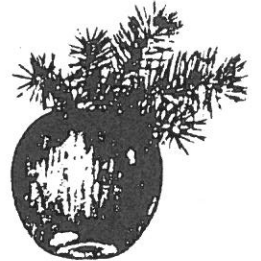

Två äpplen satt uppe i trädet och tittade ner på världen. Det ena sa: Ser du hur människorna kivas och slåss därnere. En dag kommer vi äpplen att bli ensamma kvar. Då skall vi styra världen.

Det andra äpplet svarade: Vilka vi? - Dom röda eller dom gröna?

När en flicka gifter sig avstår hon från många mäns uppmärksamhet för en mans ouppmärksamhet.

GLÖM INTE BORT

att man kan låna gästmatsalen om man vill ha en liten fest. Kanske vill man hälsa någon välkommen till företaget med en supé en kväll, kanske någon vill bjuda sina arbetskamrater efter en födelsedag eller varför inte bara utan anledning ha en avdelningsfest.

Tala med Eva i matsalen.

Eva förbereder och sedan får vi klara resten själva.

Nu måste vi spara, sa chefen för företaget. Kosta vad det kosta vill!

HAR NI HÖRT

när man sände medicin till ett U-land och för att människorna skulle förstå att den var bra ritade man först en man som låg i sin säng sedan var han upprätt och sedan såg man honom i fullt trim igen. Ingen tog pillren. Varför? Man läste från höger till vänster och att ta piller som slutar med sängliggande aktar man sig helt naturligt för.

Lite julnötter

Södra vägen 1-11 i Söderstad är en 60 m lång radhuslänga med sex privata lägenheter, byggd i öst-västlig riktning. I dessa bor sammanlagt nio vuxna personer, varav åtta yrkesverksamma. De heter Andersson, Bengtsson, Carlsson, Davidsson och Friberg. Alla som bor ihop är gifta med varandra sedan tiden före nya namnlagens ikraftträdande. De har tillsammans sju bilar av olika märken, varav två svenska och två franska. Det finns fem husdjur: en boxer, en labrador, en tax, en angora- och en siameskatt. Det bor inte två djur i samma hus.

Toyotaägarens grannar är labradorens ensamstående husse och änkefru Andersson. Kamrern leker ofta med enda grannhusets siameskatt. För grannsämjans skull har man gemensamt bestämt att ingen hund får ha en annan hund till granne. Verkmästaren är den ende, som kan njuta av nedgående solens sista strålar från sitt gavelfönster. Åkaren bor mellan Bengtssons och angorakatten. I hus nr 1 bor ett äkta par. I kanslistens ena grannhus bor en ensamstående kvinna. Fribergs bil står nattetid parkerad mellan en Fiat och musikerns bil. Köpmannen är allergisk mot pälsdjur. Boxern och kamrern bor i var sitt grannhus till Bengtssons. Det finns ingen grannfru mellan läkaren och Peugeotägaren. Avståndet mellan svarvarens och Carlssons tomter är 40 m. Friberg, som är änkeman, bor i huset mellan siameskatten och läkaren. Davidssons har två bilar. Labradoren åker aldrig i Saaben, när han får komma på åktur. Åkaren tar ofta med sig sin boxer när han åker till jobbet. Erikssons åker svenskt. Musikern och kamrern är grannar. Andersson och boxern bor i var sitt av de mittersta husen. Kanslisten åker alltid i sin Ford till och från arbetet. Alla utländska bilar är parkerade mellan en Saab och en svensk bil. Kanslisten bor mellan ende ungkarlen, som aldrig varit gift, och läkaren. Siameskatten är granne till både kamrern och Friberg. En hund följer ofta med i Simcan. I inget hus bor de fler personer än två.

Vilka personer (yrke och namn) bor i huset Södra vägen 9?
Var bor taxen? Vems är Fiaten?

Jag minns den än! Den var så vacker. Med små änglar som hade glitter på vingarna. Med åren försvann visserligen glittret mer och mer, men vad gjorde det. Man kunde ana det för det var alldeles skrovligt där glittret hade suttit. Den sparades från år till år. Och första december sattes den upp ovanför sängen. Då, på den tiden, fick man inte sätta upp bilder på väggarna annars, men just för den här sakens skull fick man sätta upp ett häftstift. Man kunde känna med handflatan om man drog sakta var hålet från i fjol var. Man skulle använda samma hål. Det var ju egentligen ingen hemlighet längre vad som doldes bakom luckorna. Men det var ändå en överraskning. Pappbitarna som dolde hemligheterna började bli slitna och hängde nästan på sned. Men de fanns där, döljande allt det spännande. Alla advetsljus, lucior och Jesusbarn.

Och jag glömmer den aldrig. Min första adventskalender!

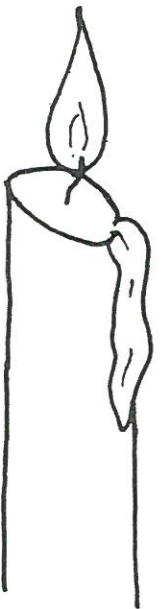
GOD JUL

Till Sist

tog vi på redaktionen för Ställskruven en paus och gick upp till matsalen för att äta lunch. Juldekorationerna var på plats och dofterna från stearinljusen blandades med dofterna från julkorv och rödkål. Vi slog oss ner med våra brickor för att avnjuta måltiden. Då bryts tystnaden som rådde av någon vid bordet intill. "Himmel, så stressigt", sa damen och dängde ner den orangefärgade brickan, så julstjärnan kände sig hotad i sin kruka. "Man kan ju bli galen så här före jul, allt som man skall hinna med", flåsade damen vidare och lyckades bryta mjölkförpackningen på ett sätt, att hon helt säkert inte fick valuta för det hon betalat för den. "Men", försökte hennes bordsgranne försiktigt, "du kan väl försöka planera. Planera ditt stökande och dina julklappsinköp". - "Planera", fnös den jäktade. "Det har jag provat med och det är ju helt vansinnigt. I fjol t ex planerade jag julklappsinköpen. Jo, pyttisan. Tröjan jag köpte åt Gustav blev dubbelt så dyr för veckorna före jul var det extra pris. Lika med skjortan. Två för samma pris dagarna före jul. En mycket dålig affär alltså! Aldrig mer! - Och julpyntet jag köpte i god tid. Jodå, det trampade hund sönder, så det var bara att köpa en omgång till." - "Ja, men själva städandet kan du ju ta lite efter hand..." - "Efter hand, nej det skall man göra i sista stund. Det skall ju lukta rent och nytvättat vet jag!" - Damen ägnade sig nu åt måltiden en stund, men repade sig snabbt och sa med glänsande ögon till sin väninna: "Och förresten hördu, vill jag ha det så här. Man skall vara jäktad och trött och utschasad när det är julafton. Det är ju det som är det där härliga, pirriga. Tänk när vi går till julbön på julaftonskvällen. Då skall det vara så där, att man just slängt av sig förklädet och rusar iväg. Då känner i alla fall jag, att nu är det jul. På riktigt!"

God Jul
och Gott Nytt År